

Dansk Journalistforbund
Mrk.: Cavling
Gammel Strand 46
1202 København K

POLITIKEN

Rådhuspladsen 37
DK-1785 København V

Tlf: +45 3311 8511
www.politiken.dk

Indstilling til Cavlingprisen af Politikens Carl Emil Arnfred, Sebastian Stryhn Kjeldtoft og Morten Skjoldager

For undersøgende og dybdegående journalistik i international klasse, der har afsløret omfattende klimabedrag med CO₂-kompensation og gjort det sværere for virksomheder at 'snyde sig grønne'.

Folketingsvalget i 2019 viste, hvordan klimadagsordenen er blevet en ny grøn valuta, hvor offensive klimabudskaber kan veksles til mandater af politiske partier og imageløft af dansk erhvervsliv. Der er mere end nogensinde brug for en kritisk presse, der undersøger, om der også bliver leveret på de mange grønne løfter og hensigter – og hvilken konsekvens de ultimativt har for klimaet. Denne kritiske journalistik har Carl Emil Arnfred, Sebastian Stryhn Kjeldtoft og Morten Skjoldager på forbilledlig vis leveret i Politiken i 2020:

Privatpersoner, virksomheder og stater har brugt milliarder af kroner på at købe såkaldte klimakreditter i stedet for at reducere deres CO₂-udledning. De har brugt kreditterne til at kalde sig klimavenlige eller CO₂-neutrale. Det klinger hult i dag. Efter et stort graverarbejde har Politikens journalister afsløret omfattende snyd og svindel med klimakreditterne. Med serien "Klimabedraget" kortlagde de samtlige danske køb af klimakreditter de seneste 15 år, borede sig ned i de enkelte projekter og fulgte kreditterne til lande som Kenya, Uganda, Ukraine og Kina. Kreditter, som bl.a. er blevet brugt til at "greenwashe" danske virksomheders image og klimaregnskab. De viste sig i flere tilfælde at være svindel. I serien afdækkede de, at flere danske firmaer blev snydt af et dansk træplantningsprojekt i Uganda. De indkøbte klimakreditter var varm luft, og projektets hovedkontor var en undertøjsbutik. At godt 2,5 millioner klimakreditter – svarende til 200.000 danskers CO₂-udledning – til stor skade for klimaet blev overdraget fra et danskstartet forretningskoncept til et ungarsk selskab, selv om de allerede var blevet brugt én gang. At Vestas, McDonalds og 2.500 andre firmaer har sænket deres klimaaftryk via lerkomfurer, som kenyanere ikke brugte. At Ørsted og syv andre selskaber købte CO₂-kompensation fra svindelkreditter i Rusland, og at landets største CO₂-udleder, Aalborg Portland, og seks andre danske selskaber købte klimakreditter fra ukrainske kulprojekter, som reelt bidrog til at øge den globale opvarmning. At en russisk rigmand skabte en formue på de falske kreditter – penge han nu bl.a. vil bruge på at købe et formel 1-sæde til sin søn. Og at Shells aktuelle brug af skovbevaringsprojekter til at love bilister fuld klimakompensation ifølge flere eksperter er utroværdig.

Det måske mest skræmmende fund i undersøgelsen er, at ikke alene har klimakreditterne i mange tilfælde været virkningsløse, men i nogle tilfælde har de samlet set øget den globale opvarmning endnu mere end tilfældet havde været uden projekterne. Dermed har klimasnyden haft en negativ effekt på de klimaforandringer, som de lovede at afhjælpe.

Politikens journalister har benyttet sig af særligt krævende metoder som geolokation, avancerede billedsøgninger og omfattende databearbejde. Samtidig byggede de sammen med it-folk deres egen 'scraper', som hjalp med at kortlægge alle de kreditter, som Danmark og danske selskaber havde brugt i sit Kyoto-regnskab. Det arbejde har nu resulteret i en database over danske køb af klimakreditter, som Politiken har delt med læserne. Den såkaldte Kyoto-database er den første af sin art og et sted, hvor alle interesserede kan søge og få indblik i alle indkøb af klimakreditter i Europa efter Kyoto-aftalen igennem tiden.

"Klimabedraget" har international klasse og Politikens journalister fortjener Cavlingprisen for en journalistisk kraftpræstation, der allerede har gjort en forskel på klimaområdet, da adskillige private, virksomheder og den danske stat med direkte henvisning til serien har revurderet deres syn på klimakompensation. Det er blevet sværere at snyde sig grøn efter 'Klimabedraget'.

Med venlig hilsen

Amalie Kestler
Indlandsredaktør

Morten Frich
Indsatsredaktør

LINKS:

Medielogin:

Brugernavn: cavlingjuryadgang@gmail.com

Kode: cavling1234

Direkte links til materiale:

Video fra "Klimabedraget" begyndelse, som beskriver den alvorlige problemstilling og giver et indtryk af det undersøgende arbejde:

<https://www.facebook.com/politiken/videos/verden-har-opbygget-et-system-med-klimakreditter-og-kompensation-som-langtfra-al/2801840733243522/>

Der ligger et omfattende metodisk arbejde bag afsløringerne. Journalisterne har forsøgt at tage læserne med på rejsen. Her fremgår de metodiske overvejelser bag afsløringen af et dansk firmas køb af svindelkreditter i Uganda:

<https://politiken.dk/indland/art7554126/S%C3%A5dan-afsl%C3%B8rede-vi-klimasnyd>

Journalisterne har også formidlet deres arbejde i flere podcasts. Her bliver lytterne bl.a. taget med til Uganda i arbejdet med at følge klimakreditterne: 25:45

<https://politiken.dk/podcast/dulyttertilpolitiken/art7587743/Klimasnyd-S%C3%A5dan-skabte-dansk-k%C3%B8mand-en-god-forretning-p%C3%A5-vores-d%C3%A5rlige-samvittighed>

25:56

<https://politiken.dk/podcast/dulyttertilpolitiken/art7595788/Kan-kenyanske-komfurer-redde-klimaet>

Politikens journalister har arbejdet intenst med formidlingen af det komplicerede stof. Her er et par eksempler på den undersøgende series visuelle identitet:

<https://politiken.dk/indland/art7557645/Dansk-kistefabrik-ville-reducere-sin-CO2-udledning-men-k%C3%B8bte-gr%C3%B8nt-fatamorgana>

<https://politiken.dk/indland/art7518966/I-Kenya-skal-verdens-fattigste-skrue-ned-for-blusset-s%C3%A5-danske-selskaber-kan-kalde-sig-gr%C3%B8nne>

For at forklare konceptet bag klimakompensationen for flest mulige læsere lavede journalisterne denne digitale explainer:

<https://politiken.dk/indland/art7539696/Hvorfor-er-det-s%C3%A5-kedeligt-at-l%C3%A6se-om-klima-Og-b%C3%B8r-jeg-kompensere-for-den-ribeye-jeg-har-spist>

Politiken har også lanceret en database med oplysninger om over 5.000 selskabers brug af klimakreditter. Den såkaldte Kyotodatabase kan findes her:

www.pol.dk/Kyoto

Guide:

<https://politiken.dk/klima/art7979797/S%C3%A5dan-bruger-du-Kyotodatabasen>

Nyhed:

<https://politiken.dk/klima/art7979804/Politiken-lancerer-database-med-over-5.000-selskabers-brug-af-klimakompensation>

Alle i artikler i serien er samlet her på temasiden "Klimabedraget":

<https://politiken.dk/tag/main/Klimabedraget>

Indhold:

Januar 2020

Forsidehenvielse 5. januar 2020: Firmaer betaler for at mindske deres klimabelastning, men bliver snydt af værdiløse kreditter (5. januar 2020, print)

Firmaer betaler for at mindske...

(5. januar 2020, print)

Dansker beskyldes for millionsnyd med klimakreditter

(5. januar 2020, print)

"Hvis jeg havde snydt nogle dernede, tror du så, at jeg ikke havde fået buler i badehætten?"

(5. januar 2020, print)

Forside 6. januar 2020: Danske virksomheder blev snydt af falsk klimakompensation

(6. januar 2020, print)

Dansk fabrik ville mindske sin udledning af CO₂, men købte et grønt fatamorgana

(6. januar 2020, print)

DU LYTTER TIL POLITIKEN: 6. januar: Klimasnyd: Sådan skabte dansk købmand en god forretning på vores dårlige samvittighed (6. januar 2020, web) 25:45

Fusk med klimakreditter kalder på øget forbrugerbeskyttelse

(7. januar 2020, print)

Forside 12. januar 2020: Kenyanere har opgivet lerkomfurer, der skulle gøre danske firmaer grønnere (12. januar 2020, print)

Vestas og 2.500 andre firmaer har købt klimaafload via lerkomfurer, som kenyanere ikke vil bruge (12. januar 2020, print)

I Kenya skal de fattige skrue ned for blusset, så danske selskaber kan kalde sig grønne

(12. januar 2020, print)

IngenCO₂: Vi har ikke mulighed for at tage ned at besøge hver enkelt landsby, som får et klimaeffektivt komfur

(12. januar 2020, print)

Partier: Regeringen skal tjekke klimaprojekter

(13. januar 2020, print)

DU LYTTER TIL POLITIKEN: 13. januar: Kan kenyanske komfurer redde klimaet?

(13. januar 2020, web) 25:56

Forside 15. januar 2020: Flere kommuner opgiver firma bag klimaprojekt i Kenya

(15. januar 2020, print)

Forside 18. januar 2020: Klimagevinsten ved rent vand til fattige i Afrika kaldes hypotetisk

(18. januar 2020, print)

Forskere: Klimaeffekten ved vandprojekter er lille og usikker

(18. januar 2020, print)

Hvis klimakompensation skal virke, kræver det skrappe regler

(19. januar 2020, print)

Klimarådet: Reduktion af CO₂ kan skade klimaet

(19. januar 2020, print)

"Klimakompensation er en ny form for kolonialisme"

(19. januar 2020, print)

Grønt kontrolorgan: Du har et personligt ansvar, selv om du klimakompenserer

(21. januar 2020, print)

Bør du som grøn forbruger købe klimakompensation?

(24. januar 2020, print)

Forside 26. januar 2020: Ørsted købte klimaaflad i russisk svindelprojekt til stor skade for klimaet
(26. januar 2020, print)

Danske selskaber har grønne visioner, men købte svindelkreditter i Rusland
(26. januar 2020, print)

Politikere om Ørsted-kreditter: Det er klimasvindel af værste skuffe
(27. januar 2020, print)

Russiske bagmænd tjente 1,4 milliarder kroner på at sælge klimakreditter
(28. januar 2020, print)

Februar 2020

Forside 30. januar 2020: Regeringen vil klimasvindel til livs med globalt register
(30. januar 2020, print)

"Mennesker, organisationer og andre har klimakompenseret, men har oplevet, at det har været skønne spildte kræfter" (30. januar 2020, print)

Forside 4. februar 2020: Firmaer købte CO2-aflad i kulminer
(4. februar 2020, print)

Ukrainske "fupbesparelser" indgik i Danmarks samlede klimaregnskab
(4. februar 2020, print)

Danmark har brugt 1,4 milliarder på tvivlsom klimakompensation
(9. februar 2020, print)

Danmark har brugt milliarder på utroværdige klimakreditter
(9. februar 2020, print)

Ekspert kritiserer klimaprojekter, som selv hyrer konsulenter til kontrol
(10. februar 2020, print)

Forside 16. februar 2020: Trods advarsler fortsatte Ørsted og Mærsk brug af klimaaflad fra omstridte kinesiske gasprojekter (16. februar 2020, print)

Klimaskadelige køleskabe blev en pengemaskine for Kina
(16. februar 2020, print)

Forside 1. november 2020: Shell lover CO2-neutralitet til bilister, når de tanker, men klimaet kan ende som taber (1. november 2020, print)

Hård kritik af Shells klimakampagne: Risikerer af øge CO2-udledningen
(1. november 2020, print)

Kan man køre klimaneutralt, hvis man giver penge til afrikanske akacietræer?
(1. november 2020, print)

Forside 2. november 2020: Oligark bag klimabedrag
(2. november 2020, print)

Mazepin tjente en formue på falske klimakreditter - nu vil han købe et sæde i formel 1 til sin søn
(2. november 2020, print)

ANDET

Politikeren lancerer database med over 5.000 selskabers brug af klimakompensation
(2. november 2020, web, klokken 07:03)

Guide: Sådan bruger du Kyotodatabasen
(2. november 2020, web, klokken 07:09)